

ШТА ДА СЕ РАДИ: У ЧЕМУ НАМ МОЖЕ ПОМОЋИ ПОПИС

Лица, домаћинства, станови

Драган Вукмировић*

Овогодишњи попис (од 1. до 15. октобра), као и ранији пружиће нам податке о укупном броју и територијалној распрострањености основних јединица пописа, а то су: лица, домаћинства и станови. На основу ових података, не само демографи и статистичари, већ и урбанисти, планери, представници државних и научних институција, моћи ће да прате успешност реализације усвојених стратешких циљева, планова, програма итд. Подаци које добијемо биће и основ за израду нових популационих, образовних, социјалних и других политика. А чињеница да већина држава спроводи попис у овој години изузетно је значајна због временске упоредивости података и изучавања миграторних карактеристика становништва.

Сарадња Завода за статистику с научним и другим установама у припреми овог пописа била је веома добра. Ми смо од 2008. године, кад смо одржали велико саветовање на којем су, осим домаћих стручњака и представника статистичких завода држава у окружењу, били и представници специјализованих организација УН (УНСД, УНХАБИТАТ), одржали низ састанака с представницима државних институција, научницима, с представницима цивилног сектора, националних мањина и другим корисницима података пописа на којима смо разматрали садржај основних пописних образаца. Могу да кажем да смо на основу ове сарадње у упитник унели и два нова питања за лице („године рођења живорођене деце” и за лица која изјаве да имају проблема са ходом „да ли лице користи неко од наведених помагала”). Исто тако, у сарадњи с Покрајинским заводом за социјалну заштиту дефинисали смо типове (врсте) колективних стамбених јединица. Првобитно било је предвиђено да попис буде одржан у априлу, али је због финансирања ове акције дошло до овог полугодишњег одлагања.

Наиме, Законом о попису становништва, који је усвојен још у децембру 2009, предвиђена су укупна средства за припрему и спровођење ове акције, и то за четири године (2010, 2011, 2012. и 2013). Републички завод за статистику није, међутим, добио средства за 2010, а средства која су била предвиђена Законом о буџету за 2011. нису била довољна за квалитетну припрему и теренску реализацију пописа.

Зато је акција морала да буде одложена како би се део средстава који недостаје могао обезбедити из претприступних фондова ЕУ.

Попис је одложен и у Македонији и Албанији због истовременог одржавања избора, док је у БиХ одложен за годину дана јер још није усвојен закон о попису.

Наш овогодишњи попис, као и претходни (а традиција је заиста дуга и сеже у давну 1834), спада у тзв. традиционалне пописе који се спровode на тај начин што овлашћена и обучена лица (пописивачи) иду од стана до стана и методом интервјуа прикупљају податке. У односу на друге државе које спровode традиционални попис, ми смо са рецимо 330 динара, колико ће по пописаном лицу коштати ова акција, међу онима с најнижом ценом пописа.

Постоје, међутим, државе које попис спровode на бази регистра. Трошкови пописа по пописаном лицу у неким од ових држава су изнад, а у некима испод наших. Али овде не смео заборавити чињеницу да су исказани само директни трошкови пописа, а не и трошкови успостављања и одржавања регистра.

Ми у Србији размишљамо о друкчијем попису 2021. и већ смо предузели кораке како бисмо испитали могућности коришћења већ постојећих евиденција (база). Можда ћемо и комбиновати узорак с већим бројем питања на упитнику и

традиционални попис (упитник би садржао само основне информације), али о свему овоме још је рано говорити.

Једно од питања које нам често постављају је и зашто се Завод определио за наредни попис пољопривреде, и то следеће године. Тим поводом морам да кажем да је комплетан попис пољопривреде последњи пут у нашој земљи спроведен још 1960. године. Поред тога, на путу приступања ЕУ пољопривреда Србије мора да се прилагоди низу прописа и стандарда које одређује унија, који ће у великој мери изменити стање у нашој пољопривреди.

Иначе, према Закону о попису становништва, домаћинства и станова, прелиминарне резултате морамо да објавимо 30 дана након завршених теренских активности тј. 15. новембра. Коначне податке о становништву, домаћинствима, породицама, становима и о зградама објављиваћемо сукцесивно од августа 2012. године до краја 2013. године.

*Директор Републичког завода за статистику